4de. JAARGANG. CURAÇAO DEN 1n OCTOBER 1887. N° 196

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50, *voor elken regel meer fl.* 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.
De Agentuur:
JAN ELLIS, *Curaçao*, — Otrabanda.
JUAN CAPRILES, *Aruba*, — Playa.
JOSÉ A. ROSA HERRERA, *Bonaire*. — Playa.
UITSLUITEND AGENT VOOR FRANKRIJK
Teisssedre, 39 Rue Paradis Poissonnière, Parijs.

E Coerant aki ta sali toer Dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2.— *pa tres luna, pagar padilanti.*
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10,— *pa anja.*
Un number só fl. 0,25.
Un anuncio di 1 *té* 7 *regel, fl* 0,50, *cada regel mas fl.* 0,07½.

DE PAUSEN EN DE BESCHAVING.

Er is niet lang geleden een merkwaardig boek geschreven (1) dat een helder licht werpt over de verdiensten, die de Pausen hebben verworven door te beletten. dat Europa onder het juk der Mohammedanen geraakte. Wij laten er enkele beschouwingen over volgen, als een nieuwe bijdrage ter eere van het Pausdom.

De leer van Mohammed staat sinds de Hedjira lijnrecht tegenover die der Kerk. Na Palestina en Syrië, Egypte en Perzië en de Noordelijke provinciën van Afrika en het christen koninkrijk der West-Gothen in Spanje veroverd te hebben, wierp de Moslim zich in Gallië tot aan de oevers der Loire. Paus Gregorius III riep toen een eerbiedigen zoon van den H. Stoel, Karel, hertog van Aquitanië, uit het verre Westen te hulp en bezwoer hem op te trekken tegen Abderaman. Karel snelde met zijne Franken toe, hield in de vlakte van Poiters den vijand van den christennaam tegen en brak hun macht. (732.)

Vijfhonderd jaren daarna deden de Mooren een nieuwe hopelooze poging om Europa te veroveren. Zij drongen met een leger van 600 duizend man Spanje binnen onder Mohammed. Paus Inocentius III begreep het gevaar. Hij schreef terstond aan de koningen van Castillië (Alphonsus IX), van Navarre (Sancho VII) en van Arragon (Pedro II) en spoorde hen aan te zamen tegen den vijand op te trekken. Te gelijker tijd richtte hij zich tot de bisschoppen van Spanje en Frankrijk, en gebood hun de ridderschap ter verdediging van het Iberische Schiereiland op te roepen. Zijn machtige stem wekte de vaderlandsliefde op, deed de verdeeldheid en de partijschappen vergeten, prikkelde den moed der krijgslieden voor de zaak van het geloof, en verzamelde onder het bevel van Diego Lopez de Haro, van Pedro en Alfonso een leger van 110,000 man. Aan die krijgsmacht, door zijn invloed vereenigd, voegde de Vader der Christenheid de geestelijke hulp der openbaar uitgeschreven gebeden, die vooral te Rome, in Spanje en in Frankrijk werden uitgesproken. Het kruis zegevierde in de vlakten van Las Navas de Tolosa, en redde met het Christendom de vrijheid van Spanje en misschien die van geheel Europa. (16 Juli 1212).

Zevenmaal in den tijd van twee eeuwen gingen de legers van het Westen, gehoorzamend op de roepstem des Pausen den vijand binnen de grenzen van zijn eigen gebied bestoken. Het koninkrijk Jerusalem, door Godfried van Bouillon gesticht, heeft meer dan tachtig jaar bestaan. Het Latijnsche keizerrijk, door Boudewijn van Vlaanderen gesticht, heeft een halve eeuw gebloeid. Dat waren twee machtige bolwerken tegen de invallen der muzelmannen. „Als de kruistochten verkeerd beoordeeld worden, dan gebeurt dit, omdat men niet genoeg nadenkt over den toestand. De muzelmannen hadden zich, na het veroveren van Syrië, meester gemaakt van Afrika, vervolgens van Spanje en van al de eilanden der Middellandsche Zee, van waar zij onophoudelijk de kusten van Italië betrokken. Door Spanje en Corsica drongen zij in de zuidelijke provinciën, die zij verwoestten en plunderden en waar zij al de schepen roofden. Constantinopel was voor hen een sterke slagboom en als zij hem hadden kunnen overtrekken, zooals zij het beproefden, dan had heel Europa in hun macht dreigen te vallen. Door hen aan te vallen in het hart van hun rijk mocht men hopen hen geducht te verzwakken wat inderdaad geschiedde." (De Guignes).

Een eeuw was verloopen sinds de slag van Las Navas de Tolosa en de Moorsche strijdmacht, hersteld van haar nederlaag, wierp zich weder op Spanje met 600,000 man, aangevoerd door Albohachem, sultan van Marocco.

Benedictus XII zetelde toen op den stoel van Petrus. Op de mare van hun verschijning preekte hij in heel het Westen den kruistocht tegen de ongeloovigen. Door zijn invloed vereenigden zich de kleine koninkrijken, waarin Spanje toen verdeeld was, tegen den gemeenschappelijken vijand. Bij de vrijscharen van Castillië, Arragon, Navarre, Leon en Portugal voegden zich ridders, samengestroomd uit al de landen van Europa. Het leger des geloofs, slechts bestaande uit 40,000 man, behaalde de overwinning voor de muren van Tariffa. (30 Oct. 1340).

In hun voortrukken aan den kant van Spanje gestuit, wonnen de muzelmannen in het Oosten daarentegen veld. Den 29n Mei 1453 viel Constantinopel in de handen van Mohammed II den Groote, sultan der Turken. Het Oostersche Romeinsche Rijk hield op te bestaan, en stortte met een dreunenden schok in elkaar, nadat het elf eeuwen lang beurtelings gebloeid en getreurd had en veel had doorleefd. De bevolking van het oude Bijzantium kroop onder den ijzeren hiel der Moslim verplet, en werd bloedig gekastijd voor hare ongehoorzaamheid aan de roepstem der Pausen, die zoo menigmaal beproefd hadden haar kinderen te vergaderen in den schoot der Moederkerk van Rome.

De christelijke volkeren van het Westen zouden ontkomen aan dien ondergang door de beschermende werkdadigheid van het Pausdom. In Hongarije wierpen de veldheer Hunyade en de monnik Joannes Capistranus, aangemoedigd door de hooge bescherming van Paus Calixtus III, een reuzendam tegen hen op in de sterkte van Belgrado. (6 Aug. 1456.)

In Spanje verjoegen Ferdinand en Isabella na een tienjarigen kruistocht, gesteund door de Pausen Sixtus IV en Innocentius VIII, den laatsten der Abencerages uit Grenada (6 Jan. 1492) en maakten hun land volkomen vrij van het juk der Mooren.

Maar de nieuwe meesters van Constantinopel zetten hun invallen in Europa voort. Na Hongarije in den veldslag van Mohacs in 1526 verpletterd, en ook Griekenland veroverd te hebben, achtten zij het oogenblik gekomen om den oorlog te verklaren aan de republiek van Venetië en zich op het eiland Cyprus te werpen. Het gevaar was dreigend, de Westersche beschaving stond op het punt onder te gaan voor de barbaarschheid der Turken.

Een groot Paus, de heilige Pius V, begreep het en waakte voor de bestemming van Italië en Europa. Hij schreef aan alle christen vorsten, en spoorde hen aan om zich te vereenigen tegen de Turken, om als één man ter verdediging op te staan. Hij ontving een gunstig antwoord van Philips II, koning van Spanje, en van de vorsten van

(1). *Les grandes journées de la chrétienté*, par F. Hervé-Bazin, professeur à l'Université Catholique d'Angers, Paris, Lecoffre.

FEUILLETON.

DE RELIGIEUZE ORDEN
IN DE MAATSCHAPPIJ.

(*Vervolg*).

Dat de armoede in de geestelijke Orden naar verdienste wordt geëerd, is wel de grootste zegen der kloosterlijke professie; zij staat hierdoor lijnrecht tegenover het heidendom en den nieuweren anticlericalen geest. Men eert er de armoede als deugd; men veracht die niet in den medemensch, maar beschouwt haar als een trek van gelijkenis op Christus, den leeraar der Evangelische armoede. Welk een scherpe tegenstelling vormt niet de armenzorg der kloosterlingen met die, welke de burgerlijke wetgeving in 't leven roept en waarvan men thans, tegen alle redelijke hoop en de gegevens der ervaring in, zooveel goeds verwacht!

De geest, die de werken bezielt, door ongodsdienstige leeken tot heil der armen verricht, is leven- en krachteloos ter verbetering van hun toestand. De laatste en algemeene grond van het pauperisme ligt op zedelijk gebied: misdaad en ongeloof, luiheid en genotzucht zijn doorgaans de oorzaken er van; deze bronnen des onheils zooveel mogelijk te stoppen is het streven der geestelijke Orden. Zij stellen tegenover genoemde ondeugden deugden, die als een krachtig tegengif hare schadelijke werking beletten. Zij prediken geloof en zedelijkheid, leeren den arbeid beoefenen, spaarzaam en matig zijn. De religieus is ten volle overtuigd, dat waar boosheid en ongeloof nimmer zullen verdwijnen, evenmin de armoede zal worden uit den weg geruimd. „Armen zult gij altijd hebben," leerde de goddelijke Meester. Met deze uitspraak voor oogen doet de leerling de dwaze poging niet, de armoede van het tooneel des levens te verwijderen en haar in de toekomst onmogelijk te maken; zijn toeleg is, den kring der armen. vooral der ongelukkige armen, zoo nauw te trekken als mogelijk is. Daarom treedt hij den arme te gemoet, geleid door den geest van Christelijke liefde, en de lijdende ontsluit hem zijn hart met vertrouwen; spoedig ontdekt hij er de gewonde en zieke plaatsen, waar hij met de zedelijke middelen, die hem overvloedig ten dienste staan, heul en genezing aanbrengt. De onvruchtbaarheid der wereldlijke armenverzorging heeft haar oorzaak in het verwaarloozen dezer hulpmiddelen. Zij dringt niet door tot op de wortelen der armoede, daar zij zich niet bekommert over de zedelijke verheffing des armen; zij veredelt zijn gemoed niet, omdat zij tot hem niet nadert met den zalvenden glimlach der liefde.

Men kan onmogelijk 's menschen hart verzadigen met louter stoffelijke goederen, daartoe is zijn natuur te voortreffelijk, zijn roeping en bestemming te verheven. Den brullenden leeuw in den dierentuin stelt men tevreden door hem een klomp rauw vleesch toe te werpen: het van honger huilende huisdier stilt men door mechanisch den voederbak te vullen; de trekkende magneet wordt verzadigd door 't aanbrengen van ijzer: maar de mensch verlangt meer, vraagt voedsel voor zijn gemoed, geëvenredigd aan zijne verstandelijke ziel.

Het bedeelen van geld volgens een subsidiestelsel of door ondersteuningsfondsen — en daartoe bepaalt zich de armenzorg der wet — demoraliseert den arme. verzwakt het eergevoel, bevordert den ledig-gang en haar gezellin de ondeugd. De bronnen van armoede, lichtzinnigheid en vadsigheid worden door het vermeende recht op ondersteuning gevoed; daarom moet christelijke liefde en waarachtig medelijden de stoffelijke gaven vergezellen; deze liefde jegens den arme kan alleen hij hebben die zelf arm

Italië. Hij zelf zond twaalf galeien onder bevel van Marcus Antonius Colonna. (1570). Gedurende de onderhandelingen en toebereidselen vernam men het bericht der inneming van Nicosië, de hoofdstad van Cyprus en den moord der inwoners. De toestand van Venetië was meer dan hachelijk, en moedeloosheid had de gemoederen aangegrepen. Alleen Pius V sidderde niet. Hij spoorde de talmers aan en wekte den terneergeslagen moed en geestdrift weer op, beproefde nieuwe pogingen bij den koning van Spanje, deed hem toetreden in het verbond met Venetië (25 Mei 1571), en vertrouwde aan Don Juan van Oostenrijk het opperbevel toe van het geheele christenleger. Dit werd op den tocht voorbereid volgens de bevelen van den Opperherder. Personen van slecht gedrag werden weggezonden, al de soldaten beleden hun zondenschuld en versterkten zich aan de H. Tafel; zij ontvingen rozenkransen en *Agnus Dei*. Hun opperbevelhebber werd vereerd met een standaard, waarop het beeld des Verlossers aan het kruis was gestikt. De krijgslieden moesten volharden in het gebed en zot in het gezicht van den vijand den naam aanroepen van de machtige Moeder van den God der heerscharen. Te gelijker tijd legde de Paus den Christenen gebeden op en schreef hij een algemeen jubilé uit om van God de zegepraal van het kruis en het behoud der Westersche beschaving te verkrijgen.

Den 15n September 1571 lichtte de christen vloot het anker, van den kant van Pius V de verzekering der overwinning met zich medevoerend. Het was ook hoog tijd. De Turken, in bezit van het eiland Cyprus, hadden reeds Tamagonsta ingenomen en wachtten slechts op het bevel van Selim II om Venetië aan te grijpen, toen zij in de wateren van Lepanto de vereenigde vloot des Pausen ontmoetten.

Der Turken nederlaag was verpletterend. Na een hardnekkig gevecht werd hun opperbevelhebber Ali met 30,000 man gedood. Zij verloren bijna al hun schepen en lieten in de handen der overwinnaars drie duizend gevangenen en vijftien duizend christen slaven. Zij verloren nog meer, hun grootste verlies was het verbeuren van het vertrouwen in hun macht en hun roemrijken naam van onwederstaanbare veroveraars.

Dit geschiedde op Zondag 7 October 1571, een dag van gezegend aandenken, waarop het Pausdom Italië en Europa voor een onvermijdelijken ondergang behoedde.

[*Slot volgt*].

CARTA DI SU SANTIDAD
NA CARDINAL RAMPOLLA.

Algun dia pasai S. S. Leon XIII a dirigi un carta di muchoe importancia na Cardinal Rampolla, su Secretario di Estado. Como contenido di e carta, koe nos lo a desea pa nos lesadornan di papiamentoe tambe a conocé henter, ta muchoe largoe pa espacionan di nos courant, nos ta limita nos na haci aki un resúmen di e carta, di manera koe semper nos lesadornan por comprende balor i importancia di palabranan di e homber koe awendia, aunke cerar den Vaticano, tin fihar riba dje atencion di henter mundoe.

E carta di Leon XIII ta un extenso explicacion di principio. Pensamento principal, koe ta guía Su Santidad, ta, moestra koe Iglesia Católica ta di milhó amigoe i bienhechor di príncipe i pueblonan. Sin reconciliacion coe Papa, sociedad no ta na ekilibrio, ni e no tin garantia di su trankilidad.

Despues Su Santidad ta pasa na considera estado di ánimo den diferente nacionnan. Ora é caba di papia di relacion favorabienan den Santa Silja coe Austria, Papa ta dirigié na Francia. "fértil den obra di caridad i institucion católica." Su Santidad ta stima Francia i apesar di toer eos e nacion-ai ta keda jiee di mas bieuw di Iglesia: diariamente francesnan ta duna numeroso prueba di nan consagracion i apego na Papado. Ma di otro banda Papa ta mira coe pena grandi lo ke ta sosode den Francia na perhuicio di principio religiosonan i di Iglesia. Papa ta di opinion koe bon relacionnan meste bolbe bin reina den Santa Silja coe Francia. i pesai lo meste tin un convenio, un convenio basar riba cumplimentoe di compromiso sagradoe.

Papiando di Spanja, Papa dici, koe promé necesidad den e nacion-aki ta unidad i armonia bao di Catolicanan den defensa di religion, den consagracion na Santa Silja i den amor di un pa otro, a fin di koe nan no larga ni ningun mira particular, ni espiritu di partido guia nan. E relacion intimanan, koe ta existi den pueblo Spanjó coe Vaticano, ta garantiza nos Santo Padre koe su cuidao pa interes di catolicanan i pa progreso di Spanja lo haja un apojo grandi. Su Santidad lo tin na coerazon, i lo é ocupé tambe coe interesnan di poblacion di America Spanjó.

Pasando na Portugal, Papa ta recorda e arreglo di cuestion di proteccion eclesiástica na india Orientalnan, i Su Santidad ta bisa acerca, koe é ta spera di haja den poco tempoe e mas disposicion favorablenan den Portugal mes.

Lo ke ta toca na Bélgica, na oenda sintimentoe religioso ta asina biboe i activo, Leon XIII ta desea koe influencia bienhechor di Iglesia por aumenta mas ainda.

Coe relacion na Prusia Su Santidad ta observa koe ta necesario pa sigi coe n'e obra di reconciliacion, te ora koe e obra-ai, cual su promé resultadonan ta di asina grandi importancia caba, ta completamente concluir. Sintimentoenan di emperador Wilhelm i bon disposicion di su ministronan ta doena Papa speranza, koe su cuidao i esfuerzonan, pa mehora situacion di Iglesia den Alemania i pa satisface deseo hustoenan di e noble pueblo catolica-ai, lo no ta en vano. Leon XIII ta confia koe toer Estado Alemannan lo combini di drenta bon caminda, i Su Santidad ta manifesta e deseo-ai particularmente coe relacion na Bavaria.

Papa ta declara koe lo é ta masjá feliz, si é por jega na haci bon influencia di Iglesia penetra den otro Estado cristiannan, principalmente den colonia Inglesnan na oenda tin un cantidad asina grandi di Catolica, i den Rusia, na oenda dificultadnan koe tin riba camina di Catolicanan, ta haci bon servicionan di Papa particularmente deseable.

Su santidad ta bisa tambe, koe ta su obligacion di fortifica religion den Estadonan di América, na oenda religion ta tantoe na honor. Asina mes tambe é ta considera como su obligacion di favorece misionnan den tera bárbaronan i di percura pa bolbe trece pueblo Orientalnan, koe ta separar for di Iglesia, den unidad, principalmente Grecia, koe Su Santidad ta desea ardientemente di gana pa Iglesia Católica.

Jegando por tin riba cuestion Romana, Su Santidad ta bisa: Nos deseo ta semper esun, koe Nos a expresa den Nos alocucion di dia 23 di Mei último: aki no ta importa solamente un cuestion religioso: aki tin mas ainda: ta situacion di Cabez di Iglesia, koe ta amenazar. E situacion-aki meste ta basar riba hustícia, riba dignidad di Silja Apostólica i riba completa independencia di Papa, i e independencia-ai no ta posible sin berdadera soberania.

Algun homber politico a forma algun plan vano i maloe: nan ta pretende, koe civilizacion i progreso no ta permiti realizacion di Nos plannan; ma esai no ta exacto. Papado, koe ta bai semper huntoe coe civilizacion i progreso, lo permiti den su Estadonan toer e reformanan, koe circunstancia i necesidad nobonan ta reclama.

Mas adilanti e carta ta enumera e servicionan, koe Papa a haci na Italia i na Europa, é ta haci mension tambe di e lucha, koe enemigoenan di Papado a haci, i koe nan ta haci ainda contra Santa Silja. Despues Su Santidad ta mustra caracter histórico di ciudad di Roma, como residencia di Papado, como centro di bida católica, i como capital di Cristiandad. E ta recorda Constantino, instalacion definitiva i exclusiva di Papanan na Roma i e derechonan, koe Santa Silja tin riba Ciudad Eterna. Den Roma, Papa no meste ta solamente liber, ma henter mundoe meste sabi, koe é ta liber; di ai ta sali e necesidad koe Papa tin di sostené su soberania temporal.

Homber politiconan tin otro plan ai riba, ma sea cual koe nan ta, si nan ta exclui poder temporal, nan ta larga Papa den un estado di dependencia, koe é no por tolera. Soberanía nacional tabata semper e único medio pa garantiza libertad di oficio apostólico. Nan ta spera, Papa dici, koe esai lo por sosode despues, ma e speranza-ai ta vano.

Solamente bao di punto di bista social, apesar di e razon mas elevarnan di Cruz, Iglesia ta reconocer actualmente casi generalmente como potencia di mas grandi i di mas fuerte di mundoe. For di tempoe koe el a sigi Pio IX riba Silja di Pedro, Leon XIII no a larga pasa ni un momentoe sin trece esai na luz, di mustra e beneficio moral i socialnan, koe civilizacion por saca for di e poder invencible, koe tin 200 miljon alma pa soldá.

Coe un forza di comprobacion sin igual, coe un lógica, contra cual no tin ningun argumento, Su Santidad Leon XIII ta mustra sociedad civilizar, koe toer beneficionan koe Papado ta ofrece, lo no por tin forza i nan lo no por ta sigurar, sino ora, Papa ta liber i independiente. Papa meste ta liber, i su libertad meste ta na bista di toer hende. E meste ta soberano, i Roma meste ta entregar atrobe na Papa.

STAND DER MAAN.

L. K. 2 October 0 u. 21 min. A. M.

Opkomst der Zon:
5 October 6 u. 2 min.

Ondergang der Zon:
5 October 5 u. 58 min.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

—Door den heer Postdirecteur wordt aan huurders van loketten van brieven en andere stukken op het postkantoor bekend gemaakt, dat de huurpenningen over het 4e kwartal 1887 van den 1n. t/m den 10n dezer maand op dat kantoor zullen worden ontvangen. Bij niet voldoening van den huurprijs op den bepaalden dag zal de huur als vervallen beschouwd en over het onbetaalde loket ten behoeve van anderen beschikt worden.

—Naar wij vernemen bestaat er bij de Directie van *De Curaçaosche Paarden Spoorweg Maatschappij* het plan om aanmerkelijke veranderingen te brengen in den dienst van de tram, welke veranderingen zeker het verkeer tusschen *Poenda* en *Pietermaai* zullen vergemakkelijken. Zoolals wij gehoord hebben, zal men de nu bestaande twee waggons met een derde vermeerderen, waarvan er twee zullen loopen tusschen Pietermaai en Poenda. Kunnen wij niets

---

is in werkelijkheid of naar den geest.

De religieuze armenverzorgers zullen juist op de aangewezen gronden der ware naastenliefde onder de armen eene keus doen, en hen, die door persoonlijke misdaden hulpbehoevend zijn geworden van ondersteuning uitsluiten, indien zij zich niet willen verbeteren. De armenverpleging volgens burgerlijke wetten handelt zonder onderscheid; zij legt in haar gaven geen loon voor de deugd en onttrekt ze niet als straf der overtreding.

Men zou de opmerking kunnen maken dat de kloosterbewoners op deze wijze de bedelarij, die volgens onze 19e-eeuwsche begrippen den mensch zoozeer onteerende laagheid, in de hand werken. Doch ongegrond ware die tegenwerping. Over het recht van aalmoezen vragen en het zedelijk karakter dier daad willen wij hier niet spreken; doch alleen aantoonen, dat de kloosters het getal bedelaars verminderen door het voorbeeld van arbeidzaamheid. Onloochenbare feiten bewijzen de waarheid dezer stelling.

„Een klooster," schrijft Thierry, „was niet alleen eene plaats van gebed, maar ook van arbeid. Zijne landerijen waren toonbeelden van landbouw. Hij, die in de geschiedenis geen vreemdeling is, weet, dat de Benedictijnen, voor zij op Duitsch grondgebied hun missiewerk begonnen, de ontginning van den grond op zich namen. Heden nog, mag men zeggen, zijn de monniken leermeesters en bevorderaars der grondcultuur, hetgeen overal blijkt waar zij ongehinderd hunne werkzaamheid kunnen ontwikkelen. Ten voorbeeld mogen twee kloostergemeenten worden aangehaald, wier werkzaamheden op dit gebied met ontzaglijke moeielijkheden gepaard gaan en daarom veel opzien baren en vóór die verdiensten de erkentelijkheid van de beschaafde volken erlangen. In de eerste plaats komt het klooster La Trappe in Algerië, dat tot op dit oogenblik voor geheel die landstreek een model blijft leveren van akkerbouw. Hoe, ook onder de ongunstigste omstandigheden, kloosterlingen de eenmaal aangenomen taak weten te volvoeren, bewijst de vestiging der Benedictijnen in het oord Tre Fontane van de Romeinsche Campagna. Dat gewest was steeds even ongezond als onvruchtbaar, de uitwaseming der moerassen bleef eene voortdurende oorzaak van kwaadaardige koortsen en alle pogingen der toenmalige beheerschers van Rome om de landstreek ten algemeenen nutte te veranderen, bleven vruchteloos. Wanhopend aan een bevredigend gevolg, stond men voor eenige jaren den monniken toe, zich daar neder te zetten, en thans is, naar officiëele berichten uit Italië, die landstreek in een gezond en vruchtbaar landschap herschapen."

Roscher beweert, dat alle beschaafde landbouw van de kloosters is uitgegaan. Gelijk zij kweekscholen waren van geestelijke hervorming, waren zij het ook van voortreffelijke land-cultuur.

Weiss noemt het te recht eene onverantwoordelijke onwaarheid, te beweren dat de monniken overal de schoonste en beste plaatsen voor hunne nederzettingen hebben uitgekozen; integendeel zegt hij, zij hebben deze oorden, eerst woest en onherbergzaam, in bloeiende landbouwen herschapen. De ordensregel der Cisterciënsers bijv. schrijft voor, zich alleen op die plaatsen te vestigen, welke onbewoond en vooralsnog ter bebouwing ongeschikt zijn.

Overal waar de monniken zich vestigden, daar stortte het eeuwenoude woud neder om weldra een veld te worden, waarover de gouden zee van den oogst hare golven liet spelen, of waarop de kostbare vruchtboomen hunne rijk beladen armen met moeite ten hemel hieven; daar verdwenen de moerassen, die de lucht met doodelijke stoffen vervulden, om plaats te maken voor vruchtbare akkers en lachende weiden; daar verging het struikgewas en rijpte de wijngaard zijn gele en blauwe trossen in den gloed der zonnestralen; daar verdorde het onkruid der barbaarschheid en bloeiden de bloemen der beschaving.

anders dan deze veranderingen goedkeuren, als zijnde ten algemeene nutte;—wij kunnen toch niet nalaten onze afkeuring uit te spreken over een ander nieuw plan van de Directie, dat ons ook ter oore is gekomen. De passage-prijs zal van 6 tot op 8 centen worden gebracht. Deze vermeerdering is zeker ten nadeele van het publiek, en wij meenen zelfs dat het niet voordeelig zal zijn voor de Maatschappij. Tot dusver brengt de onderneming eene aardige winst op, buiten verwachting zelfs kunnen wij gerust zeggen; waarom dan grootere voordeelen willen zoeken op eene wijze, waarbij meer gevaar bestaat te zullen verliezen dan te winnen?

—Gisterenmiddag is Zr. Ms. Oorlogsschip *Koningin Emma der Nederlanden* van Philadelphia binnen deze haven teruggekeerd.

NEDERLAND.

—Ter herinnering aan de viering van 's Pausen gouden priesterjubilé in Nederland zal aan de Rijks-Munt te Utrecht een medaille worden geslagen.

De heer J. Ph. M. Menger, tweede stempelsnijder aan 's Rijks-Munt, die dezen gedenkpenning aan Z. H. den Paus en zijn landgenooten wenscht aan te bieden, is in overleg getreden met het Nederlandsche hoofdcomité, hetwelk aan zijn plan gaarne volle goedkeuring verleende.

De voorzijde der medaille zal de welgelijkende beeltenis vertoonen van den Paus, met het randschrift: *Leo XIII P. M. sacerdotii annum L explens* (Paus Leo XIII na vijftigjarig priesterschap). Op de keerzijde wordt de H. Petrus voorgesteld, die, het hoofd gedekt met de tiaar en gezeten op een troon in het koor eener oud-Christelijke basiliek, de rechter hand zegenend verheft. Voor hem knielen de twee groote Apostelen van Noord en Zuid-Nederland, de H. Servatius met de Munsterkerk van Maastricht, en de H. Willibrord met den Dom van Utrecht. Het randschrift luidt: *Benedic, Pater Optime, S.S. Servatii et Willibrordi progeniem* (Zegen, dierbare Vader, het kroost van S. Servaas en van S. Willibrord). Onder die voorstelling leest men nog de woorden: *Neerlandia Catholica MDCCCLXXXVII.* Het geheel wordt afgesloten met een parelrand en draagt het cachet van de zestiende eeuw.

—De bekende dr. Bronsveld beweert, dat, wanneer de anti-revolutionaire partij bij de stembus gesteund wordt, de Katholieken de heerschappij in handen krijgen, en wat ons land dan te wachten staat, blijkt uit het volgende, door hem medegedeelde, zeer treffende feit. „Onlangs werd op de markt te Madrid een put geboord in den grond. En wat ontdekte men? Beurtelings een laag aarde, en een laag *asch en beenderen*. Die asch en die beenderen waren afkomstig van de hervormde *martelaren* op dat plein in de 16e eeuw verbrand. Elke laag asch en beenderen was de herinnering aan een *autodafé*."

Wij zijn in staat nog eenige bijzonderheden van dit geval mede te deelen. Er waren 250 lagen aarde en evenveel lagen asch en beenderen. Iedere laag was een voet dik en 10 el lang en breed. De beenderen, hoewel drie eeuwen oud, waren nog volkomen gaaf, en bij ieder been lag een briefje, waarop de naam stond van den persoon aan wien het been, en van de Protestantsche secte, tot welke de persoon behoord had. Men heeft asch en beenderen zorgvuldig verzameld, om die bij de eerste gelegenheid naar dr. Bronsveld te zenden. Het bijgeloovige Spanje verdient niet zulk een schat te bezitten.

(*Maasbode.*)

—Uit den Haag wordt onder dagteekening van den 20n. September gemeld, dat de zitting der Staten-Generaal op den 19n. geopend werd. In zijn troonrede verklaarde de Koning dat de financiën en de buitenlandsche betrekkingen bevredigend zijn.

BUITENLAND.

ITALIË. — In haar antwoord aan de *Diritto* verklaart de *Osservatore Romano*, dat het Pauselijk vaandel nog altijd bestaat, zelfs bij de waarborgenwet, omdat de Mogendheden nooit de annexatie van Rome erkend hebben en omdat de Pauselijke staat rechtelijk en feitelijk bestaat, zelfs al is hij gereduceerd tot het Vaticaan.

Mgr. Menini kon dus te Sofia de Pauselijke vlag doen hijschen op de kerk, waar de prins van Saksen-Coburg de H. Mis bijwoonde.

—Uit Rome wordt het volgende geschreven:

„Het is hier algemeen bekend, dat koning Humbert zeer geneigd is tot verzoening; daarentegen ligt het grootste gevaar in de taktiek, welke Crispi volgt. Het is dezelfde taktiek, die hij ook gedurende het jongste Conclave nagekomen is en welke daarin bestaat, dat men alles doet wat mogelijk is om Europa te doen gelooven, dat de Paus vrij en ongehinderd in de uitoefening zijner functies is. Volgens stellige inlichtingen zal hij bij het aanstaande jubileum des H. Vaders dezen de grootste vrijheid laten, zoodat deze grootsche manifestatie der Katholieke wereld geheel ongehinderd haren loop kan hebben. Nadat het feest dan zal voorbij zijn, zullen alle officieuse organen uitroepen, dat de Paus de grootste onafhankelijkheid bezit; dan echter zal het de taak van de geheele Katholieke pers zijn, deze Machiavellistische politiek aan het licht te brengen. In het Vaticaan is men hierover niet bezorgd. Z. H. Leo XIII heeft alle tusschenspelen van dit drama voorzien, dat voor de oogen van geheel de Katholieke wereld zal afgespeeld worden."

Of deze taktiek door Crispi in daadzaak zal opgevolgd worden, zal de toekomst leeren. Zeker is het echter, dat de Paus hierover niet bezorgd zal zijn, daar zijne rechten op Rome en de wereldlijke macht door de strikte uitvoering van de waarborgenwet, welke Crispi in dit geval in het oog houdt, volstrekt niet verminderd kunnen worden.

—De stad Padua, zoo beroemd door de heilige werken en de schitterende mirakelen van den H. Antonius, zal aan den H. Vader als jubilégeschenk aanbieden eene prachtige reliquieënkas, de Sint-Antonius-kerk voorstellende, en eene reliquie van den grooten heilige bevattende. Dit echt meesterstuk is in verguld brons met edelgesteenten bezet. De geschilderde gevel en ramen der kerk zijn in brandverf nagebootst: de koepel is van zilver; het kruis en de engel van zuiver goud. De kas is 60 centimeters hoog, 96 lang en 55 breed. Men weet, dat de Sint-Antonius-kerk, in de 13e eeuw door Nicolaas van Pisa gebouwd, een der schoonste gedenkstukken is der middeleeuwsche kunst in Italië.

—In weerwil van alle pogingen en de grootste geldelijke opofferingen maakt het Protestantisme te Rome slechts propaganda. De bevolking is nog te katholiek en te godsdienstig, om naar de dwaalleer te luisteren. De Protestantsche kerken worden dan ook bijna niet bezocht; die der Methodisten is onlangs verkocht en thans zoekt men een kooper voor een anderen tempel, naast den schouwburg Manzoni.

FRANKRIJK. — De *Intransigeant* bevatte onlangs een artikel, dat groote sensatie onder de Fransche radicalen verwekt heeft en werkelijk van groot belang is.... indien het waar is. Men houde nl. in het oog, dat dit artikel, waarin vlakweg het Fransche ministerie van landsverraad en konkelarijen met Bismarck wordt beschuldigd, van de hand is van Rochefort, den radicalen vriend van den dito Boulanger, die beiden gloeienden haat aan het kabinet hebben gezworen, dewijl Rouvier den vorigen minister van oorlog niet als lid van zijn ministerie wilde opnemen.

De quaestie loopt hierover: Sedert eenigen tijd is een repeteergeweer in Duitschland uitgevonden, waarmede men het Fransche leger in geval van oorlog onmiddellijk meende te kunnen vernietigen. Echter was door zekeren Lebel in Frankrijk ook een geweer uitgevonden, dat de Franschen verre in uitwerking meenen te mogen stellen boven het Duitsche systeem.

Dezer dagen nu werd plotseling bericht, dat van de verdere bewapening van het Fransche leger met het geweer systeem-Lebel was afgezien. De reden hiervoor meent Rochefort in zijn blad hieraan te moeten toeschrijven, dat Rouvier en Bismarck twee handen op éénen buik zijn. Hij schrijft onder het opschrift *Gerüchten over verraad* een artikel, waaruit wij hieronder eenige passages opnemen:

„Er is sprake van het opgeven van Lebel-geweer, voor welks wederinvoering generaal Boulanger met hart en ziel geijverd heeft, en dat in achttien maanden of twee jaren aan Frankrijks bewapening een aanzienlijk, overwicht boven alle andere Staten zou verzekerd hebben. Het Lebel-geweer stelt in staat den vijand te overrompelen, zonder dat hij er eenig begrip van heeft, van welken kant hij aangevallen wordt. Duitschland was zoo ongerust over dat nieuwe wapen, dat het ten tijde toen Boulanger minister van oorlog was, vele pogingen in het werk stelde om een monster van het speciaal voor dat wapen vereischte kruit machtig te worden."

Rochefort verklaart uit bijzonder goede bron vernomen te hebben, „dat het Duitsche ministerie (onder deze benaming duidt hij den minister van oorlog, Ferron, aan) herhaaldelijk te kennen heeft gegeven, dat de vervaardiging van het Lebel-geweer gestaakt is ten einde het te vervangen door een geweer, waarvoor bij voorbaat Bismarck's toestemming is verkregen: want Bismarck is thans (onder het ministerie-Rouvier) heer en meester in Frankrijk.

„De echtgenoote van den minister-president heeft tot gewoonte aangenomen, kabinetskoeriers aan Bismarck naar Varzin af te zenden, die zijne bevelen vernemen en deze getrouwelijk aan de Egeria van het ministerie overbrengen."

Wat daarvan waar is, valt moeielijk te beoordeelen. De stoutheid der bewering zou doen gelooven, dat, al is de zaak door den Boulangistischen schrijver *ongetwijfeld* schromelijk overdreven, toch wel iets waar is van geheime onderhandelingen tusschen Rouvier en Bismarck, maar?.... Boulanger en zijne vrienden zien niet tegen een fabeltje op, en de herinnering aan den beruchten leugen van het aanzoek tot een staatsgreep door monarchale generaals doet ons besluiten van de zaak wel nota te nemen, maar er *geen* geloof aan te schenken.

Het ministerie loochent trouwens vierkantweg het bericht, dat met de bewapening-Lebel een einde is gemaakt, en gaat deze bewapening door, dan worden *ipso facto* de berichtjes van den heer Rochefort tot nul gereduceerd.

—Onder den titel: „een daad van verraad" is het volgende in de *Paris* te lezen:

„De volgende vragen worden aan het ministerie van oorlog gesteld:

„Is het waar, dat het arsenaal van Besançon onlangs verwittigd werd van de zending uit Saint-Etienne van een wagon beladen met kisten, inhoudende repetitie-geweren model 1886 (systeem Lebel)?

„Is het waar, dat de officier, door de directie van de artillerie belast met de genoemde kisten in ontvangst te nemen, aan het station van Besançon bevonden heeft, dat zij onderweg geopend waren?

„Is het waar, dat de zegels van den wagon en de stempels van eenige kisten *verbroken* en vervolgens *weder aangebracht* zijn met een van de plaats van afkomst verschillend afdruksel?

„Is het waar, dat de officier over dit ernstige voorval rapport heeft opgemaakt en dat een onderzoek is bevolen geworden?

Welke is de uitslag van dit onderzoek?"

Men zal niet betwisten, besluit de *Paris*, dat de publieke meening recht heeft volledig ingelicht te worden omtrent dit verraad.

—Ter gelegenheid van een op den 14n. Sept. te Toulouse gehouden banket, verklaarde generaal Bréart, de aanvoerder van het 17e legerkorps, dat Frankrijk thans zijn sterkte kent en toegerust en gereed is tot wraakneming. Op gelijke wijze sprak ook de Kamer-afgevaardigde Cales. Deze zeide, dat de jongste mobilisatie-proef bewezen heeft, dat het leger thans in staat en bij machte is aan Frankrijk in die ongeduldig verlangde wraakneming genoegdoening te geven.

Beider redevoeringen zijn op verschillende en ernstige wijze gecommentarieerd. De avondeditie's (van sommige couranten) dringen er op aan om geen waarde te hechten aan deze redevoeringen en ze geen beschouwing waardig te keuren. Zij berispen de onvoorzichtige redenaars om reden dat nu de Duitsche organen niet zullen nalaten alarm te slaan. Verder raden zij Frankrijk, om bij alles de rust en vrede te bewaren.

—In den nacht van den 15n der vorige maand werd er een manifest van den graaf van Parijs in 86 hoofdsteden en departementen te gelijk openbaar gemaakt. De bestendigheid der republiek is de drijfveer der spotternijen, die dat manifest behelst tegen de tegenwoordige regeering. De graaf dringt aan op de herstelling der monarchie en verklaart, dat het nieuwe koninkrijk niet een vijand van vooruitgang zal zijn en de constitutioneel gevestigde instellingen handhaven zal.

Ofschoon het manifest heel weinig indruk gemaakt heeft, is men van meening dat de regeering het toch beantwoorden zal. Volgens de *Temps* zal de openbaarmaking van het manifest het land niet verontrusten, maar dat het doel daarvan is om moeielijkheden te brengen in de betrekkingen van Rouvier met de Rechterzijde. De *Univers* beschouwt dat stuk als eene verwerping van de traditioneele monarchie en de aanneming van het Napoleonistische programma.

De *Maires* hebben den last ontvangen om allen, die betrokken zijn in de openbaarmaking van het manifest, gerechtelijk te vervolgen.

—In de Kamer hebben de afgevaardigden van de uiterste Linkerzijde de verbanning der Bonapartistische en Orleanistische prinsen geëischt, en twee afgevaardigden der Seine zullen voorstellen om hunne goederen verbeurd te verklaren.

SPANJE. — Sedert eenigen tijd reeds is er eene quaestie aanhangig omtrent Gibraltar.... Engeland zou deze vesting aan Spanje willen teruggeven!

Deze mildheid van den kant eener natie, die de waarde van een shilling kent, scheen den Spanjaarden wat verdacht toe. Lord Salisbury vroeg wel is waar eene kleine schadeloosstelling, maar deze weegt niet tegen het aangebodene op. Hij zou zich nl. tevreden stellen met het bezit van Ceuta, eene sterke stad in Marokka, juist gelegen tegenover Gibraltar, dat reeds 180 jaar geleden door de Britten aan de Hidalgo's werd ontnomen. Maar toch, 26,000 inwoners laten varen om er 7000 voor terug te krijgen, daar moest iets anders achter steken. En hoe gaarne Sagasta den roem aan zijn naam zou willen verbinden, Spanje's integriteit te hebben hersteld, hij durfde niet goed.

Wanneer Engeland eenmaal één voetje in Marokka heeft, dacht de heer Sagasta, zal er zoo heel lange tijd niet meer verloopen, of het heeft het geheel en al. En waar blijven dan Spanje's belangen in dien staat? Met het oog hierop zou Engeland geen kwaden ruil doen. Het keizerrijk Marokko zou wel tegen de vesting Gibraltar opwegen.

Jammer maar voor de Britten, dat de Spanjaarden niet willen toebijten. Nog afgezien van het minder pleizierig vooruitzicht, Marokko door Engeland te zien ingepalmd, weten de Iberiërs zeer goed, dat de vestingwerken van het eenmaal als onneembaar beschouwde Gibraltar in een beklagenswaardigen toestand verkeeren en een goed geleide aanval van eene vijandelijke zeemacht nu men het in de vernielingswerk.

tuigen tot zulk een hoogen trap van volmaaktheid heeft gebracht, al bitter weinig van de geheele vesting zou doen overschieten. *Timeo Danaos*.... het restje weet men.

Daarenboven heeft Frankrijk eene goede buurvrouw voor Spanje, ook heel wat op de aanneming van Engeland's edelmoedig aanbod tegen, met het oog op de omstandigheid, dat de Britten dan wat te dicht in de nabijheid harer kolonie Algiers komen wonen.

Om al deze redenen, maar voornamelijk daar het alsdan al zijne vooruitzichten op uitbreiding naar den kant van Marokko zou moeten laten varen, heeft Spanje besloten Engeland maar te bedanken voor zijn welmeenend aanbod en Gibraltar Engelsch te laten blijven.

—Men verwacht groote wijzigingen in de Carlistische partij. De vrienden van Don Carlos zouden hem hebben aangeraden de voldongen feiten te erkennen, en de prins zou geneigd zijn dezen raad te volgen. In dien zin legt men de houding uit van den markies van Valdespinca, die de gelegenheid heeft gezocht openlijk zijnen eerbied voor de regentes te betuigen, zonder zich te bekommeren over de gramschap of het kwaad vermoeden, welke zijne houding in de partij der Carlisten zou kunnen doen ontstaan.

DUITSCHLAND.—Men meldt het overlijden van den Pruisischen generaal August von Werder, die in den Fransch-Pruisischen oorlog de stad Straatsburg genoopt heeft zich over te geven.

—De jongste ontmoeting van prins Bismarck met graaf Kalnoky wordt beschouwd als een teeken dat de betrekkingen tusschen Rusland en Duitschland koeler worden.

Er wordt ook gemeld, dat Bismarck en Kalnoky onderhandelingen voeren over een handelstractaat. Desniettegenstaande is men van meening dat het drievoudig verbond vervallen is, omdat Rusland, ondanks zijn afkeer voor de republiek, Duitschland vijandig zal zijn in geval van een oorlog tusschen dit land en Frankrijk, welke oorlog men als onvermijdelijk beschouwt. Bismarck doet daarom zijn beste pogingen om Italië voor zich te winnen, opdat dit laatste Oostenrijk tegen Rusland verdedige.

RUSLAND.—Men meldt uit St. Petersburg, dat men een wetsontwerp ter goedkeuring van den Czaar gereed maakt, hetwelk strekt om het aantal Joden in Polen te beperken. Volgens dit ontwerp zouden de Joden in Polen noch onroerende goederen mogen bezitten, noch een handwerk uitoefenen, noch handel drijven in steden of dorpen.

—De *Times* is tegen Rusland aan het ageeren. Het officieuse blad verhaalt thans zaken van de Russische regeering, die deze alles behalve eer aandoen. In hoeverre de berichten der *Times* waarheid bevatten, is moeielijk te beoordeelen; zij kunnen zeer goed waar zijn, want het is algemeen bekend, dat de Russische kanselarij nog al veel politiseert met zilveren roebels.

Genoemd blad dan schrijft o. a. het volgende:

Het kabinet van St. Petersburg heeft 1.800.000 roebels beschikbaar gesteld voor die dagbladen, welke de Oostersche politiek van Rusland, voornamelijk in zooverre zij de troonsbeklimming in Bulgarije betreft, willen steunen.

De om te koopen en reeds omgekochte dagbladen zijn in drie categorieën verdeeld. 1o. Die, welke zonder voorwaarde *alles* opnemen wat aan de redactie gezonden wordt. 2o. Die, op wier politieke kleur men slechts in zooverre eenigen invloed oefent, dat zij in vriendschappelijke bewoordingen over Rusland spreken. 3o. Die, waarin van tijd tot tijd ingezonden stukken worden opgenomen.

Natuurlijk wordt de eerste categorie het best betaald. De dagbladen van deze categorie ontvangen hun geld elk naarmate van haar minderen of meerderen invloed.

Voor de tweede categorie is een som van 3 tot 300.000 roebels jaarlijks vastgesteld. Een artikel, geschreven volgens de aanwijzingen der Russische regeering, in een orgaan der derde categorie, wordt niet zelden met eene som van 6 tot 10.000 roebels betaald.

Het aantal der aldus omgekochte bladen bedraagt: in Frankrijk 16, in Engeland 4, in Duitschland 28, in Oostenrijk 20 (waarvan in Bohemen alleen 9), in Italië, Hongarije, Servië Rumelië, enz., 18, en in Polen 3. In het geheel worden 89 couranten door Rusland betaald, en buitendien zijn nog 900.000 roebels voor verdere aankoopen beschikbaar gesteld.

CHINA.—Ten gevolge van den slechten staat der Chineesche schatkist en den ongunstigen gezondheidstoestand des keizers zal het huwelijk van dezen souverein twee jaren worden uitgesteld.

ARGENTIJNSCHE REPUBLIEK.—Voor den bouw van een parlementshuis in Buenos-Ayres is de som van 8 millioen piasters toegestaan (bijna 20 millioen gulden) en de architecten der geheele wereld zullen nu worden opgeroepen tot het indienen van bouwplannen. De beide beste plannen krijgen premiën van 30 duizend piasters (*f* 100.000) en 10 duizend piasters (*f* 25.000). Aan de buitenlandsche vertegenwoordigers der republiek worden de verdere bijzonderheden medegedeeld om belangstellenden alle gewenschte inlichtingen te kunnen geven. De plannen moeten door de bouwkundigen vóór den 1en April 1888 bij het Argentijnsche gezantschap in hun land worden ingediend.

HET COMITÉ

ter viering van het vijftigjarig Priester-jubileum van

Z. H. PAUS LEO XIII

herinnert allen, die onlangs een schrijven ontvangen hebben, waarin zij verzocht werden de adressen van gelukwenschen en van toewijding in te zenden, om bij gelegenheid van het gouden priesterfeest Z. H. te worden aangeboden, dat die verzending uit Curaçao op het einde van de maand October a. s. zal geschieden.

De bedoelde adressen worden ingewacht bij een der ondergeteekenden.

Curaçao 23 September 1887.

Namens het Comité,
P. f. W. G. WILLEMS.
President.
JAMES CORSEN.
Secretaris.

TYD-TAFEL.

DE STOOMSCHEPEN VAN "THE RED D LINE"

TUSSCHEN

NEW-YORK,

LA GUAYRA, PUERTO CABELLO, CURAÇAO EN MARACAIBO.

1887.	Caracas.		Valencia.		Philadelphia.		Caracas.		Valencia.		Philadelphia.	
Vertrekt van NEW YORK....	Juli	30	Aug.	11	Aug.	24	Se .	3	Sept	15	Sept.	28
Komt aan te CURAÇAO....	Aug.	6		18		31		10		22	Oct.	5
Vertrekt van "		9		20	Sept.	1		13		24		6
Komt aan te PTO. CABELLO.		10		21		2		14		25		7
Vertrekt van "		10		22		2		14		26		7
Komt aan te LA GUAYRA..		11		23		3		15		27		8
Vertrekt van "		16		27		8		20	Oct.	1		13
Komt aan te PTO. CABELLO		17		28		9		21		2		14
Vertrekt van "		17		29		9		21		3		14
Komt aan te CURAÇAO....		18		30		10		22		4		15
Vertrekt van "		19		31		12		23		5		17
en doet La Guayra aan.... om passagiers en mails in te nemen en te landen.		20	Sept.	1		13		24		6		18
Komt aan te NEW YORK....		27		8		20	Oct.	1		13		25

Stoomschip Maracaibo.

Vertrekt van CURAÇAO....	Juli	29	Aug.	10	Aug.	21	Sept.	2	Sept.	14	Sept.	25
Komt aan te MARACAIBO....		30		11		22		9		15		26
Vertrekt van "	Aug.	5		17		28				21	Oct.	2
Komt aan te CURAÇAO......		6		18		29		10		22		3

De Stoomschepen van deze lijn zijn expresselijk in Philadelphia voor deze vaart gebouwd te hebben zeer geriefelijke kajuiten voor passagiers

RIVAS, BRAASCH & FENSOHN,
Agenten op Curaçao.

BEKENDMAKING.

Door aankoop eigenaren van den hier gevestigden Drogerijhandel en Apotkeek van de firma

R. BERGTER & C°.

brengen wij hierbij ter kennis van het geëerde publiek, dat wij van heden af die zaak op denzelfden voet onder de firma

JONES & BORCHERT

zullen voortzetten.

De Apotheek zal onder de directe leiding staan van den Heer GEORG BORCHERT, die het apothekers-diploma in Duitschland verworven heeft, waar hij ruim tien jaar in het vak werkzaam is geweest, en, op dit eiland examen afgelegd hebbende, bevoegd is verklaard tot de uitoefening der artsenymengkunst.

Zij, die de ondergeteekenden met hunne begunstiging willen vereeren, zullen ondervinden, dat wij alles tegen de meest schappelijke prijzen leveren en dat de bediening bij ons niets te wenschen overlaten zal.

Curaçao, den 15n September 1887.

CHARLES AUGUST JONES.
GEORG BORCHERT.

AVISO.

Los abajo firmados tienen el honor de participar al respetable público, que se adueñaron por compra del establecimiento de Droguería y Botica que dirigían los Srs.

R. BERGTER & Co.

y que de hoy en adelante será manejado por la nueva firma de

JONES & BORCHERT.

quienes además de continuar con el negocio, están animados del buen deseo de dar aun mayor ensanche á este delicado ramo de comercio.

La Botica estará á cargo y bajo la inmediata dirección y vigilancia del Sr. GEORG BORCHERT, quien está provisto de Diploma de competencia obtenido en una Universidad de Alemania, y licenciado por la facultad médica de esta para ejercer su profesión.

Prometen además los socios esmerarse en dejar plenamente satisfechos á todos los que quisieran favorecerles con su clientela, mientras que la divisa de la nueva Botica será, expedir á precios acomodados, articulos de primer orden, con servicio esmerado.

Curazao, 15 Setiembre de 1887.

CHARLES AUGUST JONES.
GEORG BORCHERT.

Imprenta de la Librería de A. BETHENCOURT É HIJOS, Curazao.